

Ansökan om stöd för miljöprojekt

Välkommen att söka stöd från Västra Götalandsregionen!

På nästkommande sidor hittar du vår blankett för ansökan om stöd till regionala utvecklingsprojekt inom ramen för Västra Götaland 2020 – Strategin för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014–2020.

Följ anvisningarna som anges i blanketten och fyll i alla uppgifter. För att ansökan ska kunna beredas krävs att alla uppgifter lämnas direkt på blanketten, hänvisa därför inte till bilagor.

Den ifyllda och underskrivna ansökan skickas till:

Västra Götalandsregionen
Miljösekretariatet
Regionens Hus, Diariet
462 80 Vänersborg

Förutom ansökan i underskrivet original önskas också, för att underlätta handläggningen, en kopia i wordformat till e-postadressen:

info.miljo@vgregion.se

Vid eventuella frågor kontakta miljösekretariatets handläggare inom området, se www.vgregion.se/miljo

Ankomstdatum:

Ansökan om stöd för miljöprojekt

1. Inriktning		
Stöd för miljöprojekt söks utifrån kapitel tre "En region som tar globalt ansvar" i tillväxt- och utvecklingsstrategin Västra Götaland 2020. Välj ett av de två alternativen. För mer information om kapitlet och prioriteringarna, se Västra Götaland 2020 och våra handlingsprogram på www.vgregion.se/miljoprojekt		
En region där vi tar globalt ansvar	☒ Ett resurseffektivt samhälle med minskad klimatpåverkan	☐ Hållbar konsumtion som driver ansvar, utveckling och innovationer

2. Allmänna uppgifter	
Projektets namn: Hela Gröna Vägen	
Projektperiod: 20160101 - 20181230 Ange projektets start- och slutdatum. Kostnader som uppkommer före eller efter denna period är inte stödberättigade. Slutredovisning av projektet ska ske inom två månader från projektets slutdatum.	
Sökt belopp från miljönämnden: 1 994 013	Projektets totalkostnad: 9 087 003 kronor

3. Uppgifter om sökanden			
Utbetalning av medel kan endast ske till sökande (den juridiska personen) och denne ska stå som ansvarig för det plus- eller bankgironummer eller bankkonto som anges.			
Sökande:	Fyrbodals Kommunalförbund		
Org. nummer:	222000-1776		
CFAR-nr	4383-0736	CFAR-nummer är en åttasiffriga identifikationsnummer för arbetsställen. Kontakta SCB, tel. 019-17 62 40, om arbetsställets CFAR-nummer är okänt.	
Juridisk form: Kommunalförbund			
Postadress:	Box 305	Telefon:	0522-44 08 20
Postnummer/ postort:	451 18	Fax:	0522-145 54
Kommun	Uddevalla	Webbadress:	www.fyrbodal.se
Plusgiro/ Bankgiro:	sökandens pg nr:	Sökandens bankkonto:	
	sökandens bg nr: 5434-3330		
Är sökande momspliktig?	☒ Ja	☐ Nej	

4. Kontaktpersoner	
Om namn på projektledaren inte är klart vid ansökningstillfället ska detta kompletteras senast en månad efter beslut.	
Kontaktperson hos sökande: Karin Stenlund	Telefon: 0522-44 08 68
Mobil: 0703-94 48 39	E-post: karin.stenlund@fyrbodol.se
Projektledare: Karin Stenlund	Kontaktperson ekonomi: Niclas Gustafsson
Telefon: 0522-44 08 68	Mobil: 0703-94 48 39
	Telefon: 0522440837
	Mobil:
E-post: karin.stenlund@fyrbodol.se	E-post: niclas.gustafsson@fyrbodol.se

5. Sammanfattning
Sammanfatta projektet med maximalt 2000 tecken (inklusive blanksteg).
<p>Projektet "Hela Gröna Vägen" är ett samarbete mellan Fyrbodalsregionen, Östfold och Follo-regionerna i Norge för att nå fossilfria fordonsflotta 2030.</p> <p>Projektet utgår ifrån "VG2020, strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland", som är det gemensamma styrdokumentet och vägvisaren för hela Västra Götalands utveckling mellan åren 2014 – 2020. I Fyrbodals Genomförandeplan för VG 2020 har särskilt prioriterats: <i>"En region där vi tar ett globalt ansvar" genom att " Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt, via affärsdriven miljöutveckling" samt "Göra Västra Götaland till ett föredöme och en testarena för hållbar landsbygdsutveckling och samspelet mellan stad och land".</i> Projektet kommer innebära att arbetet med Strategiska Vägval för delregionen Fyrbodol genererar både stor delaktighet och konkreta resultat inom området fossilfria transporter.</p> <p>Projektet bygger vidare på resultat och erfarenheter från tidigare framgångsrikt projektsamarbete kring fossiloberoende fordonsflotta i Fyrbodol, Östfold och Follo.. Föreliggande projekt fokuserar på ökad implementering av fossilfria fordon och hållbar mobilitet i Fyrbodals 14 kommuner i nära samarbete med 25 norska kommuner. Projektet är ett samarbete mellan regioner som gränsar till varandra men ligger i två olika länder. Norsk erfarenhet kring elfordonsutveckling kommer att kombineras med svensk erfarenhet av biodrivmedel och då särskilt biogas. Fokus är på el respektive biodrivmedel och då särskilt biogas. Bedömningen görs att andra biodrivmedel som FAME och HVO inte kräver den här typen av utvecklingsinsatser utan har lättare att nå framgång. Ytterligare orsak till fokus på el och biogas är de miljömässiga och andra samhällsekonomiskt fördelaktiga effekter som dessa båda alternativ kan ge i Västra Götaland och Fyrbodol.</p> <p>Projektet har fyra insatsområden: <i>Kommunikation</i> <i>Regional och lokal utveckling</i> <i>Infrastruktur & fordon</i> <i>Affärsutveckling</i>   För vart och ett av insatsområdena finns mål och delmål.</p> <p>Viktiga beståndsdelar är politisk dialog Stor vikt läggs vid kommunikation och affärsutveckling som verktyg för att få konkreta insatser genomförda.</p> <p>Projektet kommer att stödja och arbeta med varje enskild kommun i förhållande till lokal och regional utveckling med utgångspunkt i framtida fullskala för fossilfria fordon, transporter och resande. Varje kommun ska ha en "road map" för sin utveckling som också ska ha en koppling till den regionala nivån.</p> <p>Investeringar i infrastruktur och fordon är en viktig fråga som behöver fortsatt stöd. Därför kommer aktiviteter anordnas för att öka antal laddstationer, tankstationer och fordon. Upphandlingskompetens hos kommunerna är här en viktig aspekt och projektet kommer arbeta för att utveckla denna färdighet. Samverkan kommer ske med närliggande regioner för att undvika suboptimering, dubbelarbete samt öka effekterna och resultaten.</p> <p>När samhället går från dagens relativt låga andel av fossilfria fordon mot fullskala kan nya jobb, företag, tjänster och affärsmodeller skapas och befintliga stärkas. I tillägg kan organisationer uppfylla sina ambitioner inom hållbarhet samt förbättrad synlighet och varumärke. Aktiviteter kommer</p>

genomföras för att både identifiera möjligheter och hinder, ge råd och stöd samt analysera och utforma nya affärsmodeller och koncept.

Projektet leds av kommunalförbundet Fyrbodal i Sverige och Östfold Fylkeskommune i Norge. En aktiv samverkan och dialog kommer att ske med externa aktörer, finansiärer och naturligtvis ingående kommuner och organisationer i regionen.

6. Bakgrund

Frageställningar att beröra är varför projektet behövs – vilken efterfrågan finns och hur kommer projektet att påverka/förändra situationen.

Västra Götalandsregionen har alltsedan bildandet prioriterat klimatfrågorna. Fyrbodals kommunalförbund med sina 14 kommuner arbetar sedan ca tre år tillbaka gemensamt med frågorna.

I ett samarbete med Länsstyrelsen i Västra Götaland har Fyrbodal tillsammans med Östfold och Follo i Norge under en treårsperiod i projekt Infragreen arbetat särskilt med utvecklingen av ladd-tankinfrastruktur och användandet av el- och biogasfordon. Huvudbudskapet har varit och är: El eller biogas – Ja, tack! Som ett direkt budskap att det inte finns någon motsättning mellan dessa två bränslen, utan att de tvärtom kompletterar varandra.

Bra och väl fungerande kommunikationer har stor betydelse för gränsregionen Östfold-Västra Götaland/Fyrbodals ekonomiska och sociala struktur. En utmaning för gränsregionen är att både gods- och persontrafiken har ökat i omfattning och ingenting tyder på att antalet transporter kommer minska inom överskådlig tid. Genom samverkan kring gränsöverskridande fossiloberoende transporter och infrastruktur kan förutom miljönytta också andra värden för gränsregionen, både för invånare, besökare och företag skapas.

Klimatfrågorna är komplexa och insatserna för att nå ett fossilfritt samhälle kräver många olika slags insatser och ett brett angreppssätt. För att vi på delregional nivå ska kunna åstadkomma tillräckligt stora förändringar utifrån VG 2020 och det Strategiska Vägval kommer att ange är det nödvändigt med samarbete, fjorton kommuner i Sverige och tjugofyra i Norge kan med hjälp av varandra och andra aktörer åstadkomma resultat som enstaka kommuner eller delregioner inte kan uppnå på egen hand.

Ett sådant samarbete ger detta projekt förutsättningar för och leder till ökade marknadsmöjligheter, bättre informations- och kommunikationsinsatser liksom att kompetens och verktyg som tas fram får större effekt och spridning än enstaka satsningar kan ge.

Våra kommuner ligger i landsbygd, eller i mindre tätorter. Här ställs speciella krav på mobiliteten, där personliga transportmedel ofta handlar om en blandning av bil och kollektiva transportmedel, samt IT-lösningar som underlättar distansarbete. Infrastruktur för laddning och biodrivmedel är en större utmaning i landsbygdsområden än i områden med stora flöden av gods och människor. Få har försökt hitta nya lösningar (affärsupplägg, samarbete mm) för att nå framgång för fossiloberoende transporter på landsbygd. Kommunerna har en strategisk roll i den hållbara utvecklingen och lönsamhet hos företagen är avgörande. Initiativ där två nära knutna länder som Sverige och Norge samarbetar ger en bra grund för mer kraftfull utveckling.

7. Syfte

Ange vad projektet syftar till och hur det anknyter till tillväxt- och utvecklingsstrategin och miljönämndens handlingsprogram.

Syftet är att stödja och påverka olika samhällsaktörer för att åstadkomma mer hållbara transporter och fossilfri fordonsflotta.

Projektet "Hela Gröna Vägen!" tar sin utgångspunkt i "VG2020, strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland", som är det gemensamma styrdokumentet och vägvisaren för hela Västra Götalands utveckling mellan åren 2014 – 2020. I Fyrbodals Genomförandeplan för VG 2020 har särskilt prioriterats:

"En region där vi tar ett globalt ansvar" genom att " Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt, via affärsdriven miljöutveckling" samt

"Göra Västra Götaland till ett föredöme och en testarena för hållbar landsbygdsutveckling och samspelet mellan stad och land". Projektet kommer innebära att arbetet med Strategiska Vägval för

delregionen Fyrbodals kan generera både stor delaktighet och konkreta resultat inom området fossilfria transporter.

Projektet blir troligen Fyrbodals viktigaste verktyg för att genomföra arbetet med "Strategiska vägval".

I Fyrbodals har sju av 14 kommuner produktion och/eller tankstationer för biogas. Här finns såväl biogasproduktion från avfall, avlopp och jordbrukets råvaror liksom satsningar på produktion på substrat från havet. I Fyrbodalsområdet arbetar Högskolan Väst och Innovatum med utvecklingsinsatser på biogasområdet. Fyrbodals kommunalförbund har biogas som ett prioriterat område för affärs- och miljöutveckling och medverkar aktivt i såväl Biogas Väst som på nationell nivå. Projektet "Hela Gröna Vägen" kommer att nyttja Biogas Västs program, nätverk och kommunikationskanaler och ge förutsättningar för högre grad av biogasaktiviteter i Fyrbodals.

Ambitionen är att knyta Fyrbodals arbete till Skaraborgs kommunalförbunds arbete som vi rent geografiskt gränsar till. Vi kan också tack vare projektet delta mycket aktivt i det arbete som Miljösekretariatet har uppdrag från BHU att koordinera och ta fram vad vi i VG behöver göra för att bli fossiloberoende.

Då projektet kommer att arbeta mycket med information och kommunikation får projektresultaten goda möjligheter att spridas till andra regioner.

8. Mål

Ange vad projektet ska uppnå för resultat under projektperioden. Resultatindikatorer anges under punkt 14 i ansökningsblanketten.

Det långsiktiga målet med projektet är att bli en fossiloberoende gränsregion 2030 vad gäller fordon och transporter. Drivkrafter och effekter är både miljönytta, samhällsutveckling och affärsnytta.

1. Kommunikationsarbete

Mål

Skapa medvetenhet och attraktivitet för fossiloberoende transporter och hållbar mobilitet.

- Delmål: minst 100 st organisationer/företag som skrivit under budkavlen
- Delmål: Minst 400 personer ska ha deltagit på events
- Delmål: Minst 10 000 besökare på hemsidan samt partners specifika sidor för projektet på deras webbplatser
- Delmål: Minst 400 följare på sociala medier
- Delmål: 30 antal artiklar och nyheter i nationell, regional eller fackpress

2. Lokal och regional utveckling

Mål

Skapa strategiska mål och planer för fossiloberoende fordonsflotta (FFF) i kommunerna

- Delmål: Samtliga 14 kommuner i Fyrbodals (39 totalt i Sverige-Norge) skall ha genomfört fossiloberoende fordonsflotta (FFF) - kartläggning inklusive indikatorer
- Delmål: Merparten (>50%) ska ha slutfört arbetet med en FFF 2030-strategi
- Delmål: Gränsöverskridande effekter genom utbyte av erfarenheter och gränsregional strategi och road map FFF 2030

3: Infrastruktur och fordon

Mål

- Successivt bygga ut infrastrukturen för fossilfria fordon och transporter
  - Delmål: Minst 300 nya laddpunkter
  - Delmål: Minst en ny planering för tankställe biogas
  - Delmål: Lotsning av bidragsberättigade klimatinvesteringar ska ha skett till nationella och/eller internationella medel för sådant
- Successivt förändra fordonsflottan med sikte på fossiloberoende 2030.
  - Delmål: Minst 25 organisationer/företag som investerat i FFF
  - Delmål: Minst 50 inköpta fossilfria fordon under projektperioden
  - Delmål: Minst 18 nyckelpersoner ska ha deltagit i arbete med upphandling av FFF transporter och fordon

- Delmål: Minst tre verktyg för upphandling, avrop eller uppföljning för fossiloberoende transporter och fordon ska ha tagits fram

4: Affärsutveckling och grön tillväxt

Mål

- Stödja det lokala och regionala näringslivet för fossiloberoende person- och varutransporter så att omställningen ger affärsnytta.

Vi har två olika slags företagsgrupper som målgrupp. Den ena innehåller företag som i sin kärnverksamhet jobbar med elfordon, fordon med biodrivmedel eller kringutrustning och tjänster. Den andra gruppen av företag är de som använder fordon i sin verksamhet, både för varutransporter och för att transportera sin personal.

Vi kommer att arbeta med olika drivkrafter för företagen så som att stärka sitt varumärke genom att satsa på fossiloberoende transporter, göra sin personal stolt, kundnytta mm.

- Minst 50 st organisationer/företag ska ha deltagit aktiviteter och minst 25 ska ha gjort konkreta insatser för fossiloberoende transporter
- Minst tre nya affärsupplägg ska ha utvecklats
- Deltagande organisationer och företag ska till minst 75 % vara nöjda med aktiviteterna och
- Minst 50 % av företagen/organisationerna ska ange att man kommer ha direkt affärsnytta av sin medverkan

9. Målgrupp

Ange målgruppen för projektets resultat.

Målgrupperna för projektets aktiviteter och resultat är:

- Näringslivet i regionen med fokus på landsbygdsutveckling, turism, transport och tjänstesektorn
- Kommunala och regional tjänstemän involverade i samhällsplanering, miljö samt utvecklingsarbete
- Kommunpolitiker samt politiker inom regionen.

Samtliga av dessa målgrupper är viktiga för en framgångsrik utveckling av fossilfria fordon och infrastruktur. Näringslivet har en stor inverkan på utvecklingen då de förutom att vara ägare och köpare av fordon också kan ta en större roll i den nya infrastruktur som behövs inom elbilsfordon och biogas. Näringslivet har idag stor påverkan på både sina egna fordon och tjänstebilar men också på personalens transporter till och från arbetet. De kan på ett helt annat sätt än t ex hushåll utnyttja de affärsmässiga och miljörelaterade värden som fossilfria fordon kan ge vilket både ger minskade kostnader men också stärker varumärke och nya affärsmöjligheter.

Kommunala och regionala tjänstemän är för projektets genomförande vitala för att nå målen. En optimal och resurseffektiv infrastruktur bygger på lokal utveckling och synergier och hänsyn till andra samhällssektorer och utvecklingsområden.

Kommuner har också viktiga roller som ägare och köpare av fordon och infrastruktur. De kan ta en betydligt aktivare roll i upphandling och kravställande samt att de är stora arbetsgivare och fastighetsägare. Detta kan utnyttjas för att identifiera och genomföra insatser som underlättar för utvecklingen av en fossiloberoende fordonsflotta. Det kan handla om laddstolpar, elcyklar, parkering, substrat till biogas etc.

Kommunala och regionala politiker är för projektet en viktig målgrupp eftersom vi både kommer arbeta med lokal och regional samhälls- och näringslivsutveckling och strategier..

10. Projektorganisation

Redogör för projektets organisation, ev. styrgrupper, referensgrupper och deras sammansättning. Ange hur projektets ekonomi och administration kommer att hanteras. Ange även projektets samarbetspartners och arbetsfördelningen mellan dem. Observera att en jämn könsfördelning och integrationsaspekter bör beaktas även i projektorganisationen.

Projektet leds av kommunalförbundet Fyrbodal och Östfold Fylkeskommune i Norge. En arbetsgrupp respektive styrgrupp utses bestående av personer från kommunalförbundet, kommuner och sakkunniga. En referensgrupp tillsätts. Fyrbodals kommunalförbunds projektkononom hanterar ekonomifrågorna. Administration i övrigt utförs av projektledare och annan personal från kommunalförbundet. Samtliga 14 kommuner är involverade såväl på tjänstemannanivå som politisk nivå. Arbetet organiseras både utifrån respektive kommuns särskilda utgångspunkter men också utifrån gemensamma delprojekt och insatser.

Referensgruppen roll är att både tillföra projektet erfarenheter och kompetens som saknas inom projektet och att nyttja och sprida projektets arbete i sina kärnverksamheter och kanaler. En förfrågan kommer att ställas till följande om medverkan i referensgrupp: Västra Götalandsregionens miljösektariat, Biogas Väst, 2030-sektariatet, Innovatum, Lindholmen samt Skaraborgs kommunalförbund.

Vi kommer att ha ett aktivt samarbete med projekten Green Drive Region och Green Highway. Vi kommer även att tillfråga projektet GREAT om deras intresse till samarbete.

∴

Då projektet är ett Interreg projekt (om ansökan godkänns av EU) finns tydliga strukturer och krav för organisation, rapportering och beslutsprocesser.

Externt upphandlad utvärdering av projektet kommer att ske under och efter projektet.

11. Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning

Ange vad som ska göras i projektet för att uppnå syfte och mål för projektets resultat. Beskriv på vilket sätt projektet tillför något nytt. Finns andra liknande verksamheter idag? I så fall, på vilket sätt kompletterar projektet befintliga insatser eller nuvarande arbetssätt/metoder?

För att nå målen behöver vi:

- Sätta in hela arbetet i relation till de relevanta styrdokument och sammanhang som Fyrbodal verkar utifrån d v s "VG2020, strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland", "Fyrbodals Genomförandeplan", "Strategiska vägval", "Biogas Västs program" samt " Fossiloberoende Västra Götaland 2030".
- Kontinuerlig förankring på hög politisk nivå i varje kommun
- Stötta kommunerna i att ta fram strategiska mål och planer för att bli fossiloberoende 2030.
- Förstärka stoltheten i kommunerna och profilera deras arbete som föregångare och det goda exemplet.
- Förstärka det gränsöverskridande samarbetet med målsättningen att skapa kostnadseffektiva lösningar och möjligheter för större marknad för fossilfria transportlösningar och tjänster.
- Engagera det lokala och regionala näringslivet i omställningen till fossilfria transporter.
- Skapa medvetenhet och attraktivitet kring fossilfria transporter hos politiker, tjänstemän och näringslivet för att understödja arbetet med förändrat beteende.

Projektet är indelat i fyra olika insatsområden med delaktiviteter. Dessa är:

1. Kommunikation, information & dialog (*Kommunikation*)
2. Strategiskt regionalt och lokaltutvecklingsarbete för fossilfria och hållbara transporter i samarbete med kommuner och regionala tjänstemän och politiker (*Regional och lokal utveckling*)
3. Implementering och upphandling av tank/laddstationer och FF fordon (*Infrastruktur & fordon*)
4. Grön tillväxt genom verktyg, stöd och fortsättning på budkavlen inom privat sektor (*Affärsutveckling*)

För samtliga insatsområden skall verktyg och kunskapsunderlag som finns framtagna i Norge och Sverige nyttjas. Det nya handlar om använda sådana verktyg och kunskaper på en hel region och i ett omfattande samarbete. Det nya är också det starka fokus arbetet har på att nyttja information och kommunikation och affärsutveckling som verktyg för att nå fossiloberoende.

INSATSOMRÅDE 1: Kommunikation, information och dialog

Aktivitet 1.1 Kommunikationsstrategi/plan

Vid starten av projektet utarbetas en kommunikationsstrategi som innehåller riktlinjer och instruktioner för hur kommunikationsarbetet ska bedrivas. Den ska tas fram med bl a Biogas Västs kommunikationshandbok som stöd samt utgå från den gemensamma målbilden för Fossiloberende Västra Götaland 2030 och Strategiska Vägvals-arbetet. Den ska säkerställa att parterna arbetar mot gemensamma kommunikationsmål på ett enhetligt och effektivt sätt. Arbetet ska utgå från och förstärka målgruppsanalyser, budskap, utarbetade kanaler för andra satsningar för ett fossiloberende Västra Götaland som redan finns.

I planen ska målgruppsanalys, huvudbudskap, val av kanaler samt grafisk profil utarbetas

Aktivitet 1.2 Budkavle – fokus näringsliv

Inom ramen för Infragreen genomfördes en kampanj med budkavle som turné där kommunalråden i deltagande kommuner skrev under för en fossiloberende fordonsflotta. Detta var väldigt lyckat men för att få mer fart på utvecklingen måste flera aktörer med och därför kommer budkavlen att gå vidare till näringslivet. Aktiviteter kopplas till budkavlen så som provkörning av miljöbilar, kartläggning av möjligheter för omställning till fossilfrihet samt stöd att ta praktiska initiativ.

Aktivitet 1.3 Hemsida, sociala medier och massmedia

Målet för webbplatsen är att under projektperioden ha 10 000 unika besökare.

Projektet kommer löpande under projektet använda sig av sociala media som kanal för att nå ut med budskap och länka samman olika parter och intresserade.

Projektet kommer löpande under projektet arbeta med pressmeddelanden kring resultat och aktiviteter för att få uppmärksamhet i lokal, regional, nationell press samt fackpress.

Aktivitet 1.4 Events

Under projekttiden kommer seminarier, aktiviteter tillsammans med större arbetsplatser, tester av fordon genomföras för att sprida kunskap och skapa medvetenhet och attraktivitet.

Aktivitet 1.5 Informationsmaterial

Information i tryckt form och på fossilfria fordon som är aktiva under projektperioden med budskap om fossilfrihet för att göra satsningarna tydliga ska tas fram.

INSATSOMRÅDE 2: Regional och lokal utveckling

Aktivitet 2.1 Kartläggning av kommunerna

Kartläggningar av samtliga kommuner och fastställa FFF-indikatorer.

Resultaten kommer att vara en grund i det arbete som sker i aktivitet 2.2 där kommunerna ska arbeta fram strategier för att nå fossilfri fordonsflotta till 2030. Projektet kommer att vara drivande i detta arbete och fungera som kompetensstöd och facilitator för att utbyta av erfarenheter och kunskap mellan kommuner och regions/riksgräns.

Aktivitet 2.2 Lokala och regionala strategier

Efter genomförd kartläggning i aktivitet 2.1 kommer varje kommun att arbeta med strategisk utveckling och planering för att nå målet FFF 2030.

Aktivitet 2.3 Roadmap

I slutet av projektet med start våren 2018 kommer arbetet med kartläggning, ranking, FFF-indikatorer samt det strategiska arbetet ute i kommunerna att analyseras och bearbetas för att ta fram en Road Map för fossilfri fordonsflotta 2030.

INSATSOMRÅDE 3: Infrastruktur & fordon

Aktivitet 3.1 Verktyg för infrastruktur (kopplas till WP3.2 och 3.3)

I Norge liksom i Sverige finns olika verktyg för laddinfrastruktur och gasinfrastruktur för fordon. Det handlar både om verktyg för att placering ska bli effektiv och verktyg som visar var infrastrukturen är utbyggd.

För laddinfrastruktur kommer vi att göra en samlad översikt över vad som krävs för att få en bra laddinfrastruktur och så att den görs samhällsekonomiskt effektiv. Tidigare framtaget material beträffande biogasinфраstruktur kommer att ses över och användas som underlag i strategiska diskussioner om fortsatt infrastrukturutveckling för biogas. Vi kommer också att synliggöra infrastrukturen för våra målgrupper exempelvis i form av kartbild.

Aktivitet 3.2 Upphandling (kopplas till 3.2 och 4.1)

Initiera och samordna upphandling av laddinfrastruktur, biogastankställen samt el och/eller biogasfordon för både offentliga och privata verksamheter: Med upphandling avses även avrop och uppföljning av genomförda avrop.

Utveckla och dela förslag till kravspecifikationer samt andra verktyg så som beräkningsverktyg för upphandling, avrop och uppföljning.

Aktivitet 3.3 Stödjande arbete och vägledning (kopplas till 4.2 och 4.3)

Ofta kan enkla frågor utgöra stora barriärer för potentiell utveckling. Genom väl underbyggd information vill vi medverka till ökad kunskap och att minska hindren. Olika slags vägledningar som tagits fram i Sverige och Norge ska göras mer tillgängliga och kommuniceras.

Aktivitet 3.4 Samordning och råd för stöd och investeringsbidrag för infrastruktur Både på svensk och norsk sida finns det nationella medel att söka för infrastrukturutveckling och andra investeringar liksom det finns EU-medel. Vi kommer att bidra till att kunskapen om dessa stöd sprids och att fler söker få del av dem för investeringar i fossilfria investeringar. Exempel är KLOK/KlimatKLIV och T-ENT.

INSATSOMRÅDE 4: Affärsutveckling

Aktivitet 4.1 Identifiering av företag för affärsutveckling och fossilfrihet

En kartläggning av vilka branscher i regionen som dels har stor påverkan på klimatfrågan från sina transporter, dels har gränsregionala transporter eller annan gränsregional koppling i sin affärsverksamhet och dels på relativt kort sikt bedöms kunna åstadkomma affärsnytta genom fossilfri-insatser identifieras.

Aktivitet 4.2 Budkavle till och mellan företag och organisationer

Företagen som identifierats i 5.1 erbjuds medverkan i Budkavlen. Kontakter tas med företagen och informationstillfällen ges för att fördjupa kunskapen om frågorna. Budkavleprocess genomförs med företagen (se vidare under "Kommunikation")

Aktivitet 4.3 Lånefordonsturné

Under Infragreen-projektet visade det sig att det finns en stor okunskap kring fordon drivna av biodrivmedel eller el. Vi genomförde därför en satsning på att kommunerna fick prova på elfordon under varsin månad. Resultatet var överväldigande och ledde fram till flera satsningar på inköp/leasing av både elbilar och laddstolpar. Vi vill nu genomföra motsvarande med företag men inte enbart personbilar utan även andra slags fordon som varubilar/bilar för hantverkare som elektriker, hantverkare. För några företag kan också elcyklar eller elscooter vara aktuella.

Aktivitet 4.4 Work-shop med företag och organisationer

Två workshops genomförs, en på svensk sida och en på norsk sida. Medverkan från båda länderna vid båda tillfällena. Norsk elfordonskompetens och svensk biodrivmedelskompetens nyttjas bland annat. Erfarenheter från andra satsningar på området presenteras.

Därefter arbetas konceptuella affärsidéer fram. Minst fem av idéerna tas sedan vidare till Aktivitet 5.4.

Svar ska ges på frågor så som -Hur får man laddstationer självfinansierade? -Hur kan infrastruktur etableras för biodrivmedel på landsbygd (i merparten av alla utvecklingsprojekt fokuserar man på tätorter och stora transportstråk) Hur kan turismnäringen utvecklas med hjälp av hållbar mobilitet och fossilfrihet? Hur kan fossilfria transporter nyttjas för företagets / organisationens attraktivitet? På vilket sätt kan vår personal gynnas av fossilfria transporter?

Aktivitet 4.5 Nya koncept för affärer inom biodrivmedel och elfordon

Tre av de konceptuella idéerna för nya affärsupplägg bearbetas och kommuniceras därefter till andra företag och organisationer.

Aktivitet 4.4 och 4.5 dokumenteras så att metoden/verktyget kan nyttjas av andra.

Aktivitet 4.6 Utvärdering och dokumentation

Medverkande företag/organisationer uppfattning om aktiviteterna utvärderas.

Projektets aktiviteter dokumenteras på sådant sätt att resultatet kan spridas.

Kommunikationsinsatsernas effekter i form av genomslag och uppfattning hos målgrupperna utvärderas.

12. Resultatspridning

Ange hur och när information om projektets resultat kommer att spridas och nyttiggöras av såväl projektets målgrupper som andra. OBS! Beskriv hur och var projektet planerar att kommunicera att Västra Götalandsregionen är en medfinansier.

Se avsnitt 11

13. Uppföljning och utvärdering

Under genomförandet av ett projekt kommer ofta viktiga erfarenheter fram vad gäller metoder, arbetssätt och innehåll. För att kunna följa projektet och dra nytta av dessa erfarenheter är det viktigt att redan vid ansökningstillfället ha tänkt igenom hur det ska genomföras. Beskriv därför hur projektet ska följas upp och utvärderas.

Se aktivitet 4.6

14. Indikatorer

Indikatorerna avser det resultat som projektet förväntas leda till. Resultatet ska vara förväntat inom projekttidens ram. De indikatorer som ska användas finns som bilaga till blanketten och är kopplade till valt programområde på första sidan. Sökande måste välja minst en resultatindikator. Om indikatorerna är av sådan typ att de kan fördelas på män respektive kvinnor ska detta göras. Det gäller även antal företag som ska om möjligt delas upp i ägda/ledda av kvinnor respektive män. Utfallet av valda indikatorer ska ingå i projektets slutredovisning.

Indikatorer	Kvinnor	Män	Totalt
Antal företag som genomfört miljöförbättrande insatser			25
Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar			50
Antal nya metoder, verktyg och arbetssätt			2
Antal affärsmodeller			4
Antal framtagna lokala och regionala strategier för hållbara transporter**5			7

15. Jämställdhet

Beskriv vad som planeras i projektet som direkt ska främja jämställdhet för att alla ska ha nytta av insatsen och resultaten. Ta gärna med konkreta exempel på aktiviteter och hur och varför dessa aktiviteter ska genomföras. Vidare kan t ex projektets organisation, i form av projektledning och ev. styrgrupper, beskrivas utifrån deltagande av män respektive kvinnor. Försök gärna visa på om och i så fall hur ni försöker bryta traditionella mönster i deltagandet.

I Styrgrupp och i projektgrupp kommer en jämn könsfördelning att eftersträvas.

Vid seminarier kommer likaså en jämn könsfördelning att vara vägledande vid sammansättning av externa experter.

Jämställdhetsfrågor kommer att användas som verktyg för arbetet med kommunikation och affärsutveckling då det är avgörande framgångsfaktorer.

16. Mångfald

Mångfald innebär att olika gruppers möjligheter att komma in i arbets- och näringslivet via arbetsmarknaden och eget företagande är lika stora. Beskriv vad som planeras i projektet som ska främja mångfalden. Ta gärna med konkreta exempel på aktiviteter och hur och varför dessa aktiviteter ska genomföras. Vidare kan t ex projektets organisation genom projektledning och styrgrupper påverkas utifrån deltagande av människor med bland annat olika etniskt ursprung, kulturell bakgrund, trosuppfattningar och ålder. Försök gärna visa på om och i så fall hur ni försöker bryta traditionella mönster i deltagandet.

Fyrbodals kommunalförbund arbetar aktivt med integrations- och mångfaldsfrågor genom särskilda projekt och i verksamheten Hälsokällan. Projektet kommer därför att ha tillgång till sakkunniga inom mångfaldsområdet som kommer tillfrågas vid planering av aktiviteter.

17. Tillgänglighet

För att göra det möjligt för personer med funktionshinder att delta i samhällslivet som aktiva invånare så är fysisk tillgänglighet och tillgänglig information och kommunikation av avgörande betydelse. Ange hur projektet är tillgängligt för personer med funktionsnedsättningar. För projekt som avser att informera och/eller kommunicera med t ex invånare så är Västra Götalandsregionens riktlinjer för anpassad information en vägledning. Riktlinjer och standarder finns att hämta på www.vgregion.se/tillganglighetsguiden

Möten och andra arrangemang som riktar sig till personer utanför projektorganisationen kommer i största möjliga mån hållas på platser och i lokaler som är lätt tillgängliga och anpassade för personer med t.ex. funktionshinder. Det kan handla om att det ska finnas hissar, ramper, handikappanpassade toaletter, parkeringsmöjligheter, tillgängliga lokaler såsom konferensrum etc. Vid kommunikationsinsatser ska VG-regionens riktlinjer för anpassad information nyttjas.

18. Övriga resultat

Ange förväntade långsiktiga resultat och effekter.

Projektet förväntas långsiktigt leda till att vår region tillsammans med den norska gränsregionen blir fossilfri samtidigt som företag stärker sina affärsverksamheter och kommuninvånarna är delaktiga i klimatarbetet och känner stolthet över detsamma.

19. Verksamhet efter projektiden

Ange hur verksamheten förväntas drivas vidare efter projektperioden.

De kunskaper och samarbeten som projektet etablerat kommer att förvaltas av både Fyrbodals kommunalförbund, de 14 kommunerna och medverkande företag. Vårt mål är också att vårt arbetssätt väckt intresse hos andra regioner och organisationer och därmed kan komma att medverka till satsningar på fossilfria transporter även på andar håll i landet.

Gå nu vidare till nästa sida och fyll i uppgifterna för budget.

20. Kostnader

Sammanställningen i ansökan ska visa projektets budgeterade kostnader fördelade årsvis.

Om sökanden är momspliktig och har rätt att dra av moms innebär detta att kostnaderna ska tas upp exklusive moms i projektbudgeten (och vid redovisning). Observera att även om sökandens övriga verksamhet är momspliktig är det inte säkert att projektet är det. Vid tveksamheter om projektet är skattepliktigt eller inte, kontakta Skatteverket. Om sökanden inte är momspliktig för projektverksamheten (dvs. momsen är en slutlig kostnad för projektet) får kostnaderna i budgeten tas upp inklusive moms. I dessa fall ska den faktiska kostnaden för momsen särredovisas vid rekvisition.

Utbetalning motsvarande Västra Götalandsregionens andel av finansieringen av projektet sker efter det att projektägaren har lämnat rekvisition med redovisning av faktiska kostnader.

Kostnadsslag	År 2016	År 2017	År 2018	Totalt
Lönekostnader Lönekostnader avser endast personer anställda av den sökande, som arbetar i projektet. Lönen ska motsvara den anställdes ordinarie lön inklusive sociala avgifter. Observera att overheadkostnader inte ska ingå i denna post. I förekommande fall specificeras dessa under "Övrigt".	1 000 000	1 250 000	1 253 766	3 503 766
Externa tjänster - direktfinansierade offentliga Här avses en beräknad nedlagd tid och lönekostnader för personer som arbetar inom projektet men som inte är anställda av projektägaren utan av annan offentlig organisation t ex stat, kommun eller landsting. Lönen ska motsvara den ordinarie lönen inklusive sociala avgifter.	600 000	800 000	594 013	1 994 013
Externa tjänster – direktfinansierade privata Här avses en beräknad nedlagd tid och lönekostnader för personer som arbetar inom projektet men som inte är anställda av projektägaren.	133 234	133 234	307 999	574 467
Externa tjänster (köpta tjänster) T ex konsulter och föreläsare, dvs. kompetens som köps in utifrån. Här redovisas även personer som finansieras med arbetsmarknadspolitiska medel. Observera att krav på upphandling kan vara aktuellt för detta kostnadsslag.	966 766	766 766	369 676	2 103 208
Resor	75 000	85 000	86 878	246 878
Marknadsföring T ex trycksaker osv.	200 000	200 000	98 503	498 503
Övrig kommunikation T ex telefon, porto, datakommunikation osv.				0
Lokaler T ex hyra för kontor eller annan lokal i samband med seminarier och även andra lokaler som projektet disponerar.	40 000	40 000	26 168	106 168
Övrigt Övriga kostnader ska specificeras under punkt 22. Kostnader för intern representation ersätts inte. Vidare godkänns inte kostnader för alkohol.	20 000	20 000	20 000	60 000
Summa totala kostnader	3 035 000	3 295 000	2 757 000	9 087 003

21. Finansiering				
I tabellen för finansiering redovisas de medel som andra finansiärer, såväl offentliga som privata, planerar att bidra med. Finansiering ska, förutom per år, fördelas utifrån om det är kontant- eller direktfinansiering. I posten privat finansiering ska utöver kontanta medel även ingå eventuella förväntade projektintäkter (t ex deltagaravgifter). Eventuella privata bidrag i annat än pengar specificeras i beräkningsunderlaget till projektbudgeten (pkt 22)				
Finansiärer – typ av finansiering	År 2016	År 2017	År 2018	Totalt
Offentlig kontantfinansiering				
Västra Götalandsregionen	627 193	709374	657446	1 994 013
EU Interreg	1 167 500	1 197 500	944 113	3 309 112
Fyrbodals kommunalförbund	47 477	47 477	47 478	142 431
Offentlig direktfinansiering T ex arbetsinsats och lokaler.				
Fyrbodals kommunalförbund	429 185	429 185	214 599	1 072 969
Fyrbodals kommuner	600 000	800 000	594 013	1 994 013
Privat kontantfinansiering				
Privat direktfinansiering T ex ideellt arbete.				
Företag arbetstid	133 234	133 234	307 999	574 467
Total privat finansiering				
Summa total finansiering	3 035 000	3 295 000	2 757 003	9 087 003

22. Beräkningsunderlag till projektbudget				
Lönekostnader (personens namn eller kategori) – bokförd kostnad	Månadslön inkl. sociala avgifter	Sysselsättningsgrad	Antal månader	Total kostnad
Projektledare	50 000	100 %	36	1 800 000
Kommunikatör	50000	60 %	36	1 080 000
Projektkonom, administratör	49000	10 %	36	176 000
Verksamhetsledare/chef	60 000	Ca 20 %	36	447 766
Kommunanställd chef/politiker*	58 000			400 000
Kommunanställd högre tj.man*	50 000			700 000
Kommunanställd tj. man*	44 000			894 013
Summa egen personal				5 497 779
Externa tjänster – offentliga eller privata direktfinansierade tjänster (namn eller kategori) – bokförd kostnad	Månadslön inkl. sociala avgifter	Sysselsättningsgrad	Antal månader	Total kostnad
Företag tjänsteman	60 000			400 000
Företag ledningsperson	70 000			174 467
Summa övrigt arbete				574 467
Externa tjänster – köpta tjänster	Beräknat antal timmar	Beräknad fakturerad timkostnad	Total kostnad	
Kommunikationskonsult	725	900	652 500	
Teknikkonsult, senior	600	1 100	660 000	
Senior expert övrigt (affärsutveckling, innovationsutvecklare)	720	1 100	790 708	
Summa externa tjänster			2 103 208	
Övriga kostnader				
Lokaler (ism med möten, events)				106 168
Marknadsföring (trycksaker etc)				498 503
Resor (möten, events)				246 878
Övrigt				60 000
Summa övriga kostnader				911 549

Privata bidrag i annat än pengar (privat direktfinansiering)	
Ange för eventuella privata bidrag i annat än pengar, t ex ideellt arbete. Ange vilken form av bidrag som är aktuell och det uppskattade värdet.	
Typ av bidrag	Uppskattat värde
Summa privat direktfinansiering	

*Kommentar: Lönekostnader för kommunanställda är schablonsiffra beroende på befattning. Timmarna redovisas i särskilda mallar som undertecknas av projektledaren eller uppgiftslämnaren. D v s alla 14 kommuners huvudböcker används inte som redovisnings

23. Underskrift		
Firmatecknare		
<p><i>Undertecknad försäkrar att de uppgifter som lämnas i ansökan inklusive bilagor är riktiga. Vidare intygas att inga andra offentliga stöd, utöver de i denna ansökan redovisade, finansierar detta projekts kostnader. Samtidigt medges att projektansökan får tas upp och diskuteras med berörda parter i regionen samt att sökandens kreditgivare och revisorer får lämna information som är nödvändig för bedömning av ansökan och den fortsatta hanteringen av projektstödet.</i></p> <p><i>Vidare medger undertecknad enligt 10 § personuppgiftslagen, SFS 1998:204, att de personuppgifter om undertecknad, som har lämnats i ansökan, får behandlas på sådant sätt och i sådan omfattning som är nödvändig för Västra Götalandsregionens hantering av ärendet (registrering i diarium och liknande) och att de publiceras på Internet i information om projektet.*</i></p> <p><i>Slutligen bekräftas också att undertecknad har tagit del av informationen i handledningen.</i></p>		
Datum	Underskrift av behörig firmatecknare	Lars Lindén

Projektledare		
<p>Om namn inte är klart vid ansökningstillfället ska detta kompletteras senast en månad efter beslut.</p> <p><i>Undertecknad medger enligt 10 § personuppgiftslagen, SFS 1998:204, att de personuppgifter om undertecknad, som har lämnats i ansökan, får behandlas på sådant sätt och i sådan omfattning som är nödvändig för Västra Götalandsregionens hantering av ärendet (registrering i diarium och liknande) och att de publiceras på Internet i information om projektet.*</i></p>		
Datum	Underskrift av projektledaren	Karin Stenlund
		Namnförtydligande

*Personuppgifterna för firmatecknare och projektledare behandlas för de ändamål som framgår i texten, t ex för att sprida information om projektet. Om personuppgifterna inte ska behandlas på detta sätt ska detta särskilt meddelas. Ansvarig för behandling av personuppgifter är miljönämnden, Västra Götalandsregionen. Personuppgiftsombud för miljönämnden är Mats Dahlbom, regionjurist. Den registrerade har rätt att efter skriftlig ansökan få skriftlig information om vilka personuppgifter som behandlas. Den registrerade har även rätt att få felaktiga uppgifter rättade, blockerade eller utplånade.

Bilaga: Resultatindikatorer

Västra Götalandsregionen följer upp alla beviljade insatser genom att granska resultatet med hjälp av indikatorer. Förslag på de indikatorer som ska användas under punkt 16 återfinns nedan. Sökande måste välja minst en indikator. Utöver dessa förslag kan sökande ange egna indikatorer.

Resultatindikatorer för projekt och verksamheter inom temat "En region där vi tar globalt ansvar":	
Indikator	Definition och kommentar
Antal företag som utvecklar produkter	Indikatorn mäter antal företag som deltagit i produktutveckling eller innovationsutveckling. Produkter kan vara materiella eller immateriella (inklusive tjänster)- Även organisatoriska innovationer ingår. De produkter som företagen utvecklar ska ha en betydande miljöpotential. Processinnovationer är inkluderade om de bidrar till utveckling av produkten.
Antal nya produkter som har kommersialiserats	Indikatorn mäter antal produkter som utvecklats inom ramen för en insats och som har introducerats på marknaden/kommersialiserats. Produkter kan vara materiella eller immateriella (inklusive tjänster) Produkterna som avses här ska ha en betydande miljöpotential. Processinnovationer är inkluderade om de bidrar till utveckling av produkten.
Antal företag som påbörjat en exportsatsning	Företagen ska ha deltagit på det sätt att de har nått eller förväntas att nå en ny exportmarknad. Insatserna ska avse områden som tas upp i temat "En region där vi tar globalt ansvar".
Antal företag som genomfört miljöförbättrande insatser	Företagen ska ha genomfört miljöförbättrande insatser inom ramen för projektet. Företag och typ av miljöförbättrande insats redovisas i projektbeskrivningen.
Antal nya företag	Antal nya miljöföretag (definieras som miljöteknikföretag) som startats till följd av insatser som genomförs inom projektet. Antalet ska kunna redovisas när projektet slutrapporteras. Genomförs aktiviteter som kommer resultera i nya företag på längre sikt kan detta anges i ansökan under förväntade långsiktiga resultat.
Ökade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	Antalet nya arbetstillfällen inom miljöinriktade verksamheter till följd av insatser som genomförs räknat i heltidsanställningar. Indikatorn ska fånga upp den del av ökningen av arbetstillfällen som är en direkt följd av projektet. Anställda som arbetar i projektet ska inte inräknas. Insatserna i projektet ska avse områden som tas upp i temat "En region där vi tar globalt ansvar".
Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar.	Indikatorn ska användas av projekt vars huvudsyfte är att samverka kring förbättrad miljö, d.v.s. där själva samverkan är ett resultat, och där insatsen avser ett hållbart samhälle. I projektbeskrivningen ska det tydligt framgå syftet med samverkan, vilket mervärde som skapas samt vilken typ av företag och organisationer som förväntas ingå. Fördela utifrån antal företag, antal universitet/högskolor, antal forskningsinstitut, antal kommuner, antal kommunalförbund och Västra Götalandsregionen, antal andra offentliga och antal övriga t.ex. ideella organisationer.

Organisationer och företag som deltar i internationella Forsknings- och Innovationsprogram (Fol)	Med delta avser att medverka i ett internationellt Fol-projekt alt. att vara med i en ansökan som har sökt medel från ett internationellt Fol-program. Ange syfte i projektbeskrivningen. Ange även om någon av aktörerna förväntas leda projektet och om projektet inkluderar företag och organisationer i Västra Götaland som inte tidigare har deltagit i internationella Fol-program. Insatserna ska avse områden som tas upp i temat "En region där vi tar globalt ansvar".
Antal genomförda innovationsupphandlingar	Indikatorn avser antal innovationsupphandlingar som bidrar till att lösa samhällsutmaningar inom miljö och det sociala området.
Antal affärsmodeller	Indikatorn avser antal affärsmodeller med inriktning mot förbättrad miljö som utvecklats inom ramen för projektet.
Antal innovations- och demonstrationsprojekt	Indikatorn avser antalet innovations- och demonstrationsprojekt som genomförs inom ramen för projektet. Insatserna ska avse områden som tas upp inom tema En region där vi tar globalt ansvar.
Antal test- och demonstrationsarenor	Avser test- och demonstrationsarenor där idéer med betydande miljöpotential omsätts i praktiken.
Antal nya metoder, verktyg och arbetssätt	I projektbeskrivningen ska det tydligt framgå vilken typ av metod, verktyg eller arbetssätt som avses utvecklas samt hur dessa mervärden bedöms och hur det ligger i linje med projektets uppsatta mål.